

25.11.2023, ТВ Алфа, проф. Михаил Мирчев

ПЪРВА част

www.mirchev.bg ...

www. youtube

www.alfatv. ...

ОПТИМИСТИЧЕН реализъм и ИСТИНА, не обезвереност и безнадеждност – следва ново българско чудо

Състояние на гражданското ни общество
и ПРЕДСТАВИТЕЛНА демокрация

Днешните ЕЛИТИ и тяхната принципна
неморалност и БЕЗОТГОВОРНОСТ

Фатална липса на ЛИДЕРСТВО в ЕС и Европа

РАЗДВОЕН цивилизационен модел на РУСИЯ,
в търсене на техния „Русский Мир“

ДПС, Доган и Делян като феномен –
гражданският им фундамент

УСПЯВАЩО младо поколение

Допълнение: СЛОВО на Ахмед Доган, 2015

Проф. Михаил Мирчев

ПЪРВА част – Истина, но ОПТИМИСТИЧНА

00.10 минути, още и от 26.10 и от 30.56 минути

Имаме нужда от ИСТИНАТА. Тя отсъства в нашето общество и медиите...

Истината я има, само че малко хора в медийното поле се произнасят достатъчно ясно и аргументирано. **Смелчаците са малко**, засега.

При това за истината повече се говори **откъм НЕГАТИВНИТЕ** неща, откъм скандални и престъпни неща, откъм гнусотиите на деградирани политици и държавници, откъм фатални

заплахи за народа и държавата ни. А на нас ни е **нужна и другата страна на истината – ПОЗИТИВНАТА истина**, за добрите и качествените неща в обществото и държавата ни, в живота на хората и в младите поколения. Има ги около нас, има ги вътре в нас, защо самоцелно и малодушно да ги игнорираме и подценяваме? Само тази, сега прикривана и недооценявана положителна част/страна/измерение на истината, би могла да ни **извади над блатото**.

Мизантропската истина на апокалиптиците, на отчаяните и предалите се, на слабите духом и потънали в безвяра – тя допълнително влошава обективната ситуация, твърде много хора се отчайват от самите себе си, а ние общо вземаме и пропадаме още по-дълбоко в блатото на живота и в задушавачо униние. Нека не се отдаваме на „**цинизма на смирението**“, както се пееше преди 35 години в световния хит „*Либерта*“ на Ал Бано и неговата любима Ромина Пауър.

Аз съм радетел за позитивната истина. Защото от всяка най-трагична ситуация има измъкване, има преодоляване, има надмогване. Радетел съм на **оптимистичния реализъм**, а не на nihilистичния реализъм, който е смъртоносен за духа ни като хора и като народ.

Вие говорите за **големите, за официозните, за богато финансираните медии** в България и за тяхната **роля да насаждат** мизантропско отчаяние относно реалностите у нас и за перспективите ни като народ и държава. Така е, тези медии имат това като **своя основна задача**, изпълняват го като своя **основна функция** – да насаждат негативизъм и отчаяние у публиката си, сред широки граждански слоеве.

Неверие и липса на надежда! Липса на надежда и недоверие **в собствените сили**.

Тук нека кажем, че общественият процес не е само това, което правят политиците, отгоре. Общественият процес е и онова, което правят така наречените народни маси, отдолу. Правят го съзнавайки или не, организирано или по-хаотично, с опозиционни водачи или дифузно, често и невидимо в живота на обществото и държавата. Движението на обществото се дължи на **съчетаването** между двата компонента – отгоре и отдолу.

В момента телевизиите, за които вие говорите, правят по скъпия начин, а и много професионално, **една народна психо-атака, активна и целенасочена психо-промивка** – при това не просто на мозъците и съзнанието, но и на дълбочинната социална и културна психиката на масовия гражданин. Целта им е откъм долната страна, откъм страната на народа и гражданското общество да се формира и нагнети едно **масово депресирано отчаяние**.

Така се **пресича възможност за гражданска съпротива** – срещу дивотии на политици и управляващи партии, срещу деградиращи процеси в икономиката и културата, в образованието и социалната сфера, срещу продаване богатствата на България, срещу въвличането ни във война, срещу скоротечното обременяване на държавата от нов огромен външен дълг, срещу старите и нови мафиотски структури в страната.

В това е политическата и пропагандната сила на телевизията днес. Спомнете си теорията още на Хърбърт Маркузе, още от 60-те години в САЩ, теорията за **масовата култура като инструмент за власт** от страна на елита над народа. Това днес продължава да става преди всичко чрез масовата телевизия, тя е измислена и направена именно като такъв **огромен и колосално мощен инструмент за смачкване на масова психика**, за смачкване на критичното гражданско мислене, както и за масово **обезверяване и цинично примиряване** със силата на силните, на олигарсите, на криминалните структури, на корпоративното всеподиктаторско господство в съвременното общество.

Споменавате за пропагандата на Гьобелс при предишната световна война. Вярно е, че тази днешна практика стъпва на една предишна теория – в Германия 20 години преди 60-те в САЩ, тя е свързана именно с **Гьобелс в нацистка Германия**. Става дума за фашизидната

масова пропаганда. Просто чрез телевизията масовата пропаганда е придобила колосално мощен инструмент, чрез който **изкусно се манипулира и формира** масова психика, нагласи, обществено мнение, политически ориентации.

02.00 минути

Сега виждаме една държавна власт, специално Парламента, там има луксозни спорове – предимно за много пари и за важни постове. Спорове, които биха били добър сюжет на криминален филм, но не са, сюжет са в официалните новини. Къде остава ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО на този фон?

Обществото са **хората, които са избрали** този Парламент, водещите партии в него. Гражданите бяха предупредени за престъпните намерения на Кирил Петков и групата му (имаше запис, самият той говореше); президентът Радев ясно каза за тях, че са мошеници и „шарлатани“; медиите две години дават обилна информация за огромни злоупотреби още чрез първото им правителство (2021-2022). За моралния облик на тези хора просто да не говорим – очевидно става дума за злокачествени персони със всякакви обратни ориентации и подвизи. И ... гласуваха 600 000 души. Това глупост ли е, зомбиране ли е, или си е просто съучастие?

Обществото са и хората, които **седят в къщи и само мърморят** недоволно и уж възмутено. Но нищо не предприемат като граждани, бягат от всякаква опозиционна организираност, гледат с неразбиращи очи разни странници, които правят протести и митинги, изобщо не проумяват възможността за национална стачка в България. Виждате какво става в Западна Европа...

Гражданското общество са още и хората, които пред злокобния проблем корупция в България сега, **вместо граждански борбено застават мислено на обратната страна** – тайничко завивдат на корупционерите, мечтаейки си за житейски шанс и те да се наредят в редичките на вземащите подкупи и злоупотребяващите с държавни и общински средства – казват си: *„Ох, колко би било хубаво, ако мога и аз да се наредя в техните редички, да ме приемат като един от тях!“*.

Разбира се, в гражданското общество са и другите, които **търсят форми на съпротива** срещу безумията и мафиотщината на сегашната власт, организират се в нови и нови организации, правят подписки, искат провеждане на референдуми, участват в митинги и стачки, разпространяват грозни истини, които официално са забранени, учат децата си на честност спрямо политиците и властта.

Така че гражданското общество си **съществува, но действа РАЗНОПОСОЧНО** – все още я няма доминиращата **консолидация, за да се изправи като решаваща сила** срещу вредните политици. Гражданското участие в реалната политика при демокрацията е твърде сложен процес, има различни лица и противоречиви прояви, това е един диалектичен процес.

Освен другото, **ПРЕДСТАВИТЕЛНАТА ДЕМОКРАЦИЯ е доста жестоко нещо.**

Проблемът днес не е, че сме били нямали представителна демокрация. Проблемът е, че когато народът е в такова объркано състояние, ловки политици манипулатори съумяват да го **подлъгват и излъгват да гласува за лоши** хора, за лоши лидери, за лоши партии. Гласуват, качват ги на власт, а акълът идва със закъснение, а при много хора упорито не идва.

После идва **проблемът с МАНДАТНОСТТА**. Този същият подлъган и излъган гласувал народ трябва да изчака края на мандата – 4 години за парламент, 5 години за президент. А виждате **шоковата ДИНАМИКА**, в която живеем – през тази 2023 година, само за тази последна година, колко радикални неща се случиха:

- @ голямата световна война в Украйна се ожесточи;
- @ до нея избухна не по-малко световна война в Израел и Арабския полуостров;
- @ ChatGPT като вече доста мощен изкуствен интелект, бързо навлиза навсякъде, дебне отвсякъде досегашния ни живот и начин на работа – а очакваме да се появи и българска подобна платформа;
- @ революционните и национално-освободителни процеси в Африка и изгонването на западни колонизатори – като Франция от Нигер;
- @ геополитическо разцепване на едни 50 държави срещу други над 100 държави, изведнъж се видя, че глобалистите вече нямат монопол;
- @ очевидна е кризата на глобалната глобалистка пропаганда и система за обработка на съзнанието и психиката на народите – народите вече прогледнаха и относно Ковид-19 пандемията, и относно джендър диктатурата, и относно истерията срещу Русия и Путин, и относно „зелената енергетика“, и относно ислямизирането на Европа;
- @ критичният праг, до който достигна кризата и в Германия – като централна за Европа и ЕС, и в САЩ като глобален господар, като военен и технологичен досегашен лидер, вещае още през 2024 радикално разместване и турбулентни промени.

Изброяването набъбва, а това са все **шаметни динамички**, които текат в рамките само на една единствена 2023 година. Докато представителната демокрация е сметната засега за 4 годишен мандат. **Циклите се разминават**, всъщност радикално се разминават – в случая лошо за нас. Избирателите отново качиха на власт Кирил и компания, заедно с Борисов и структурите му, и ... ще трябва да се чака, за да се отърват от тях. Ако, разбира се, на следващите избори зомбираните отново гласуват за тях, а другите отново не успеят да видят и намерят сваятна политическа и лидерска алтернатива, за да гласуват спасително за нея.

03.38 минути

При толкова ниска избирателна активност като на местните избори през Октомври 2023, а и подобна на парламентарните през Април 2023 избраните партии и депутати легитимни ли са? Това съответства ли на „ПРЕДСТАВИТЕЛНА демокрация“?

Защо тълкувате ниската изборна активност като не-представителност, сякаш не дава политическа легитимност? Първо, изборите бяха законни, никой не ги оспори, няма съдебни решения за касиране – в този смисъл избраните управляващи партии са легитимни. Второ, изборите са си и граждански представителни – който е искал е гласувал, 2,7 милиона български граждани на 2 април 2023. Останалите не са поискали да гласуват – това е техен граждански избор, те не са поискали дори да се опитат да бъдат представени от партии и лидери в бъдещата власт. Има и такива, които са зареяни някъде по далечни чужбини, далеч са от изборни секции и физически не могат да гласуват, дори да искат по принцип – но това те сами са си го направили и в този смисъл също не са представени, но по тяхна си свободна воля.

Всеки има своето си индивидуално изборно право, избирателно право. **Тези, които не гласуват, те по същество предоставят** своята представителност на гласувания съсед, или на хората от съседното гето или квартал, или на хората от по-големия град или столицата, или на гласуващите под заплахата от някакъв криминален бос или местен монополист.

Има много и убедителни призови към гражданите всички да гласуват, за да могат в крайния изборен резултат да **намалят относителната тежест на фалшивите**, купените и криминалните гласове. Но около 2,7-3,0 милиона избиратели са пренебрегнали такива призови и не

са гласували, не са пожелали да положат лично усилие да бъдат представени в бъдещите власти. Всичкото това не е ли в голяма степен доброволен граждански избор, отново разделяне в гражданския процес?

Тези, които не гласуват или тези, които гласуват безмозъчно, или тези, които гласуват платено, или онези, които гласуват под страх, защото някакъв тартор като стадо ги е подкарал към изборната урна – те по същество **предоставят други да ги представляват**. Говорим за части от гражданското общество в изборна ситуация – едните като сегмент са 50 хиляди, другите са 100 хиляди, третите са 150 хиляди, четвъртите са ... от общото избирателно тяло. Това си е **реалното състояние на народа** и на това, че не малка част от него се поддава:

@ на пропаганда или на разни залъгалки;

@ на някакви ниски страсти и съзнателно обслужва мошеници;

@ или пък на някакъв елементаризъм на мисленето и елементарни емоции;

@ както и просто на политическа апатия и наслоена умора от демократичните ни експерименти с всякакви лъжци и демагози вече повече от три десетилетия.

Цялата тази пъстрота на мотивации, на свобода и принуда, на участие и безучастност, всичко то това влиза в понятието за представителна демокрация. Който се отказва от реалното си право, той е представен от някой друг. И няма какво да хленчим, че той и неговата категория граждани, обществена класа и прослойка си няма своите депутати в парламента. Така че, според мен, е пресилено и изкуствено да говорим, неправилно е да правим пряка и елементарна връзка между ниска гласоподавателна активност и липса на представителност в нашата демокрация.

Ууу, половината граждани не били представени! – това е голямото вайкане след избори. Но това не е вярно. И те са **представени, но индиректно** – ако са предоставили други да гласуват и да определят представените в събранието. Още по-малко основание за вайкане имат онези, които са гласували без разум, гласували са за некачествен човешки депутатски състав – те са го направили и после берат горчиви плодове, и ще трябва да изчакат края на мандата, за да имат отново шанс за разумно гласуване.

Допълнение: Изборната активност е въпрос на „**работливост**“ или „**мързел**“ на **самите избиратели**. Ако политическите избори са наистина нещо важно за човека и за обществото, то всеки би следвало да **положи лични усилия, да загуби лично време, да изхарчи свои пари** – за да участва, за да участва граждански пълноценно в изборния процес.

@ Сега има онлайн механизъм **всеки да си провери** дали и как е включен в изборния списък – всеки ли го прави преди изборите?

@ Освен за себе си можеш да провериш и дали твои **близки още са в списъка** след смърт и след отказ от гражданство, така самите граждани биха прочиствали списъците от „мъртви души“ – всеки прави ли го? @ Ако имаме **активна изборна регистрация** преди всеки избор, месец преди изборите трябва да подадеш молба в общината, че този път ще гласуваш. Без това твое усилие и лично време в списъка те няма и в изборния ден **не могат да те допълнят** – това бихме ли го приели с нашата анархистична нагласа?

@ Всеки гласува **по постоянен, а не по настоящ адрес** (изключенията са само за служебни лица, както и за хора в чужбина). В съседни държави дават дни отпуск, за да можеш да си отидеш до града и селото и да гласуваш – това бихме ли се наели да стане практика и у нас?

@ Като са толкова важни изборите и **всички било трябвало да гласуват** на всеки избори защо е този наша масова **съпротива срещу “задължителното гласуване”** – и още повече срещу материални и други санкции, ако си позволиш да бъдеш “свободен” и да не отидеш да гласуваш? Не е логично да плачеш заради ниска активност и едновременно да си възмутен от всяка идея за задължително гласуване и за санкции.

@ Именно поради нормата за “задължително гласуване” в Изборния кодекс бе въведена опция “**не гласувам за никого**” от предложените партии/кандидати. Защо толкова много хора активно пречат на други да не мързелуват у дома, а да отидат до изборната секция и да гласуват по този наказателен начин спрямо политиките и техните партии, които са на сцената? “*Не гласувам за никого*” е опция за **изключителна избирателна активност**, това е мощен граждански глас – тогава защо възпираме усилието на онези, които искат по този начин да им се чуе гласът?

@ Имало било **голяма опашка** пред изборната секция, не ти се чакало, тръгнал си си – е, това сериозно ли е, ако става дума за гражданска отговорност?

@ Трябва да се внимава как се **сгъва изборната бюлетина**, как се откъсват отрязъците, кога и какви печати поставят на гърба на бюлетината – колко от избирателите се постарават да научат такива „бюрокраични“ неща преди да влезнат в изборната секция, после за да са изрядни, за да не анулират сами бюлетината си или да не дават възможност на член на СИК уж небрежно да им анулира бюлетината?

@ Какво се прави при **сбъркана бюлетина** – знаете ли, имате ли търпение да изчакате процедурата, имате ли воля да принудите СИК да регистрира сбърканата бюлетина и да ви даде втора за гласуване?

Ей такива нещица на **лична подготвеност и лична предварителна подготовка**, на лично внимание и **понякога борба** с членове на СИК и партийни представители.

Това си е **изборна ГРАМОТНОСТ** – колко от избирателите са на високо ниво? Това си е лична **смелост и УПОРСТВО**, когато се налага – колко от избирателите са готови да влезнат в сблъсък и да победят? Това си е **изборно ТРУДОЛЮБИЕ** – да не те домързи да направиш такива неща не само за себе си, но и за близки хора, както и за изрядност на изборната процедура в СИК.

Всичко това е по първата тема, която обсъждахме в това интервю – **нещата в реалното общество не се правят само от върха**, само от елита, само от политиките и администрацията. **Те се правят и от гражданите, от съучастието или борбеността им**, от отстояването на гражданските права, в добрия случай в съответствие с техните граждански отговорности. В този мисъл горе казах, че при представителната демокрация гражданите би следвало да са **изборно „работливи“, а не изборно „мързеливи“**.

05.40 минути

Сегментиране на избирателното тяло. От друга страна, ние отдавна говорим за ФЕОДАЛНИ ПОРЯДКИ в България, за крепостен начин на гласуване, за племенни вождове във феодализираните квартали и селища. Сякаш става дума за КРЕПОСТНИ ИЗБИРАТЕЛИ и хора?

Да, има много факти от живота, които говорят за **връщане към феодални порядки** и крепостничество, сякаш като през Средновековието. Но нека **не обиждаме тогавашната феодална система**, сегашните „феодални“ обществени отношения са по-злокачествени. В какъв смисъл го казвам?

При феодалната система от Средновековието има болярин и негово крепостно селячество, това са семейства и села, които са му лично задължени и подчинени, пряко контролирани са. Той се намесва и контролира в някаква степен дори личния им интимен живот. Но вижте, те имат статут на пълноправни граждани (не са роби) и боляринът има **отговорност за тяхното добруване**. Напр., да ги пази от войската на съседния болярин, от бандите на разбойници, от нахлуващи в земята чужда войска. Той събира данъци, но взема „десятък“, не взема прекомерни 70%, за да не умират селяните от глад – има норма и морал в тези неща. Боляринът има грижа така да си организира стопанството, вкл. данъците в своето господарско владение, че да остава достатъчно и за тогавашния добър стандарт, както и за традиционното тогава добро качество на живот на крепостно зависимите от него – това е принципът. **Отговорността на господаря-болярин, съответно на царя/краля е неотменима**, той има своите елитни права, но има и своите общностни и обществени отговорности пред народа и задължения за народа.

В съвременното общество се връщаме към **феодални форми на зависимост, но я няма моралната отговорност**. Съвременните елити са изневерили, отказали са се, избягали са, пренебрегнали са своята морална отговорност за народа, за простолюдието, за своите крепостни. Ето това е проблемът, в това е принципната разлика между онази феодална система като обществена форма за развитие и стабилност, за разлика от **сегашната изродена форма на упадък и израждаща деградация** на обществото и обществените отношения.

В онази система Монархът е на върха на обществената пирамида и той **отговаря за добруването на целия си народ** – пази го от външни врагове, създава вътрешен ред и порядък, дава на хората си усещане за житейска сигурност и перспектива, прави пътища и другите нужни инфраструктури, помага на хората си да оживеят при суша и природни бедствия. Това го казвам по класическата теория на първия социолог, Огюст Конт от 30-те години на XIX век, за **ТРИТЕ задължения на Владетеля**, на Болярина и Княза, на Царя и Краля, ако те добре си „вършат работата“ като Господари във феодалната система.

Боляринът си отговаря за своя народ, съседният болярин отговаря за неговия си народ. И всеки от тях подлежи на съд и наказание, ако не си върши работата на Господар. Когато **боляринът е некачествен** селяните се бунтуват, братята му го убиват. Когато **монархът е некачествен** народът се разбунтува, част от болярите го убиват, или ... куманите пристигат и му завладяват царството. Разбирате ли? Боляринът и Монархът са Господари, но има форми те да бъде съдени и наказани, често по жесток начин, но справедливо, ако не са изпълнявали своите обществени отговорности – ако народът умира от глад, ако са лоши пълководци, ако са тъпи дипломати, ако са несправедливи и психически изродени.

Днес е принципно различна ситуацията. **Няма го принципът на ОТГОВОРНОСТ за народа и пред обществото**. Днес за либералния елит и глобалните властници остава само диво и побесняло гонене на пари и богатство, на слава и известност, на кариера и индивидуален успех, на власт и всевластие, както и психарско месианство.

Има интерес и пари, има технологично и материално развитие, има дори закон и институции, но е **загубен фундаментът на обществото – моралното, етичното, ценностното**. Ето това е проблемът на нашето общество.

Между другото не само на нашето българското, да не се самооплакваме мизантропски, това е **западният модел на деградация на обществената система**. Ние по време на „Прехода“ (1989-1999) минахме от една обществена система (социалистическа) към друга система (неолиберална олигархична капиталистическа) и в тази новата система ни беше наложен този

модел на живот и просперитет: пари и материално богатство, личен успех и егоистичен индивидуализъм, институции за привилегироване на елита, право и правова държава. Но го **няма сърцето на обществото – няма я ценностната спойка, няма го моралният императив, няма я червената линия на човешината.**

Хората е нормално да искат, да искат блага за себе си. Много искам да взема нещо от вас, да ви направя нещо на вас, но ... се възпирам, защото съм носител на някаква обществена ценностна система – нося нравствена **човешка линия вътре в себе си.** Възпитали са ме, социализирали са ме, и така са ме накарали и аз съм приел да уважавам и вашия интерес и вашия суверенитет, както и вашите странности, ако щете. Разбирате ли?

Не съм съгласен с вас, но не бързам да ви нагрубявам. Обиден съм, но се въздържам да ви ударя шамар. Искам да ви взема част от богатството, но ви вземам само половината – оставям ви другата половина, за да сте жив и вие, да продължавате да сте жив. Това в момента се загубва, за много хора е загубено фундаментално. В това е същността на **дълбоката морална и духовна ерозия на цялата ЗАПАДНА ЦИВИЛИЗАЦИЯ.** Тя затова е в такъв ретрограден цикъл на **саморазрушаване отвътре.**

Това означава ли, че западният цивилизационен модел на развитие през предишните два века е подменен?

Не е подменен. Той просто вече е **изчерпал своята жизненост** и върви към своя заник, цикълът на времето му се е извъртял, линейното и смисловото му време са завършили. Обществото е в очакване да се появи **алтернативен цивилизационен модел,** който в момента за съжаление все още го няма.

Не се ли появи, само че не на Запад? Идеята за МНОГОПОЛЮСЕН свят, виждането по това и на Русия, и на Китай...

Вижте, онези хора и народи, в другите континенти си, имат тежен цивилизационен модел, който е несъвместим с европейския. **Европейците, бялата раса, трябва да изработят своя следващ работоспособен и жизнеспособен цивилизационен модел.** Нито можем да вземем модел от китайците и ямонците, нито можем да вземем модел от бразилците и аржентинците. Нито можем да вземем модел от арабите и иранците. Нито можем да вземем модела на израелците. Нали целият свят след 7 октомври 2023 се е вторачил какво ще стане с тях – ще оцелеят ли като държава, ще оцелеят ли като световна ционистка система, ще разпалят ли нова световна война?

Вижте, това са все принципно различни цивилизационни модели. Тук нека **говорим за европейски модел, а не за някакъв си евро-атлантически.** Американският модел от САЩ и Канада не е европейски модел. Принципно се различаваме от тях и това, че Европа и ЕС се подчиниха на САЩ, точно това ускорено вкара и натиква Европа в такава комплексна и фундаментална криза. Всякаква криза, не само енергийна и икономическа. Тя е преди всичко ментална и духовна.

Криза на лидерството?

Разбира се, криза и на лидерството – вътре в Европа и на Европа в Света като цяло, криза на християнството като религия на любовта и толерантността, криза на духовното и човешки извисеното, криза на високо мисловното и истински интелектуалното...

11.07 минути

Не бих отделил Русия от Европейската цивилизация. Русия е част от нея. И в този смисъл сега тя като че ли предлага промяна в този цивилизационен модел.

Тук не съм изцяло съгласен. Проблемът е, че Русия има раздвоен и **двойствен цивилизационен модел**. Те наполовина са европейци, наполовина са себе си. И това им е още от Иван Грозни (1547-1584, Княз и Цар), Петър Първи (1682-1725, Княз и Император) и Екатерина Велика (1762-1796, Императрица и Самодържица). И това е тяхно специфично раздвоение и голяма идентификационна драма – дали да бъдат повече себе си или да станат повече западнци и европейци.

И сега в Украйна виждате тази война тече вече близо 2 години, а Русия все още **не е единна вътрешно** – при всички военни и други успехи, това си остава големият вътрешен проблем на воюващата държава Русия. Те създават впечатление, че не знаят с категоричност какви са, още не могат да се подредят вътрешно. На практика воюват срещу сегашната Европа и САЩ, а продължават да искат да приличат на тях, да копират много неща от тях, да продължат „партньорски“ отношения с тях. Вижте раздвоението при олигарсите им, сред високата им властова номенклатура, сред интелигенцията и учените им, вижте в медиите и в шоубизнеса, в полето на блогърите и интернет мрежите. А и не е нужно да стават себе си по образци от архаичната Русия от XVIII-XIX в., нито да приемат съвременните вече деградирани западни модели. Това им е проблемът на тях, техният така нар. „*Русский Мир*, *Руски Свят*“ по същество е една **субстанциално раздвоена мисловна и ценностна конструкция**, хибридна форма на смесване и опит за съчетаване на диаметрално противоположни културни и обществени феномени.

Тази хибридность виждаме:

@ и в полето на руската **култура и изкуство**, в която има мощна про-западна мода с огромен натиск за „масова западна култура“;

@ и в полето на **руския език**, който сега с опиянение се „обогатява“ с американизирани чуждици, както преди е било с немски и френски чуждици;

@ и в полето на **православната религия**, която също е под натиск на световен икуменизъм, на глобалния проект за единна световна религия, наред с това е и под натиск към стесняване и изтласкване от страна на исляма и юдаизма, от страна на разностранни духовни учения и секти;

@ и в полето на **руските традиции**, което на практика е пъстра мозайка от смесени и хибридни форми, от дърпане към архаични форми или свръхмодерни разнопосочни тежнени, разкъсвана е от горещ шовинизъм и старообрядчество, виждаме не малко прояви на антируска злост сред не малка част от шоубизнеса и интелигенцията, сред бизнес среди и младите поколения, дори и сред политическата номенклатура.

По всичкото това можем да четем манифестът на **Пьотър Щедровицкий** „*Руският свят и транснационалното руско*“, 1999 год. Можем да четем опитът за капитална политическа теория на **Александър Дугин** „*Четвъртият път*“, 2014 год. Забележете, че тези двама ключови автори и идеолози сега се разделиха и застанаха откъм двата блока на общественото мнение в Русия „против“ и „за“ войната в Украйна. Те се разделят и противопоставят и в разбирането си за „*Русский Мир*“.

Така или иначе сега **Русия търси своя адекватен и жизнен цивилизационен модел**. При това мисловното и идеологическото лутане е нещо съвсем нормално, отиването към една или друга крайност също е нещо очаквано, горещите обществени спорове са нещо логично, **културната трансформация на идеологическото** си е специално изпитание. Така или иначе става дума за руски цивилизационен модел – хибриден и съчетаващ същностно противоположни духовни и мисловни измерения, както и съответните им разнородни практически

проекции и реализации. Но това си е техен специфичен проблем, усилие и модел – не случайно пространствено сега в Русия се говори **не за Европа, а за Евразия**.

Руският евразийски модел не е европейският модел, за който тук говорим. Казвам, че Европа в търсене на новия си цивилизационен модус няма да може да вземе дори руския модел. Европа трябва сама да си изработи своя следващ цивилизационен модус, **следващият жизнен модус на своя си цивилизационен модел**. Без това тя ще продължи да затихва, да бъде обезсилвана и ограбвана, да отпада като световна сила – ще остане все така безпомощна **отворена зона за чужда** цивилизационна инвазия и овладяване, както през последните 10-20-30 години.

12.46 минути

Затова се питам дали в Европа има виждане за адаптация в свят, който вече е МНОГОПОЛЮСЕН?

Изпитанието е голямо, все още не виждаме мащабно лидерско и целенасочено усилие в Европа, но **изпитанието е съдбоносно**. Все пак усеща се, че мисленето е превъзбудено и скърцат мозъците, че бизнесът се пренастройва и скърца икономиката, че духовността иска да се спаси и скърца изкуството, че се обръщат към съдбата на младите и скърца образователната система, надявам се, че се събужда инстинкт за самосъхраняване и скърца семейството, за да се обърнем към нормалното брачно семейство.

Безспорно Европа като цяло е в много тежко **състояние на ПРЕХОД**. Проблемът е, че този преход в момента се извършва по **принципа на ХАОСА**. За да го опишем, може да вземем и използваме един термин от математиката и природните науки – „бифуркация“. От някаква форма на подреденост в обществото, на действащи йерархии и добре функциониращи структури, се минава към хаос и бъркотия, хаосът тече известно време и след това започва изкрystalизиране на нова подреденост, йерархии и структури.

При това в **няколко посоки едновременно** може да започне този процес:

@ на изкрystalизиране на новото тяло на обществото

@ на новият дух на обществото]

@ на новата мисловност на обществото

@ в динамиката и балансирането на новата поколенческа структура, трудова структура, каквато искате на обществото]

@ в идейната, ценностната, верската и политическата надстройки на обществото и в държавата.

Става дума за процес към **изкрystalизиране на нови структури и функциониране**, на нова подреденост и обществена нормативност. При бифуркация **няма връщане назад** към предишното, има път само напред към **някакъв качествено различен** обществен модус и държавност.

Важно е, че след бифуркация **не възниква само една устойчива форма**, а няколко, раждат се **НЯКОЛКО жизнени модуса** на общество и държавност.

Не случайно вече от няколко години официално се говори за „Европа на 2-3 скорости“. Не случайно, все още плахо, но с реализъм се предсказва разпадане на сегашния Европейски съюз на 2-3-4 нови зони, със съответни междудържавни коалиции и съюзи. Не случайно Лондон и Великобритания се отделиха от ЕС и търсят по-удачния за себе си модус. Не случайно се говори за редуциране или дори разпадане на Еврозоната. Не случайно вече осезаемо се издига нещо като старата разделителна и противопоставяща линия между Западна и Източна Европа, където най-откъм-Изток е нашата България.

Европа сега е в това състояние на всеобщ хаос и бъркотия, на бифуркация и разнопосочен преход. При това тя е с очевидна **липса на капацитет** – и властови, и интелектуален, и лидерски, и ценностен, и религиозен, и антропогенетичен, за да може да се удържа поне относителна стабилност и яснота на перспективата. **Фатална е неспособността** и липсата на капацитет да се даде ясна, мащабна и системна **обществена перспектива** – накъде вървим, какви ще станем, ще се развиваме ли като общество?

Навремето Карл Маркс е дал голяма **историческа и цивилизационна перспектива**. Такъв Маркс няма сега в Европа. Такъв мислител и мащабен концептуалист не виждам. Поради това Европа ще търси своя нов жизнен модус по метода на „опитване – грешка“ и практическо налучкване, в стихията на практиката, а не въз основа на идейна работеща платформа. И така по методиката на хаоса, донякъде естествен хаос и в не малка степен уж контролиран от глобалистки сили хаос, вече живеем и още години ще живеем.

Европа бе вкарана и влезе в този водовъртеж и се питаме **колко време ще продължи прехода?** Щадящи 2 години ли, или изтощителни 12 години ли, или съсипващи 22 години ли, аз не знам, но това ще тече, докато обществото по някакъв, засега незнаен, начин започне да изкристализира в нов порядък, в ново качество, в нови структури, в ново политическо лидерство, в нова мисловност и с нова енергия за живот.

Тук нека кажем, че и сега има **кандидати за визионерското място** на Маркс от XIX век. Говоря за **технократско-фашизидния глобалистки проект на Бжежински-Атали-Шваб**, ясно формулиран още в края на 60-те на XX век, сега доразвит с манифеста на Клаус Шваб от 2016 за *“Глобално Голямо Зануляване”* (книгата *“Четвърта индустриална революция”*).

Искат да ни върнат към **още по-зловещо робство**, робството на човека, на лишено от човечност уж човешко същество.

Става дума за нов тип РОБСТВО:

@ под тотална власт на компютъра, на големите данни и под властта на изкуствен интелект, на компютърния *Deep Mind*;

@ под тотално проследяващи поведението и индивидуално контролиращи мисленето устройства;

@ под властта на *“социалния рейтинг”* и новото крепостничество в *“15-минутните градове”*;

@ под власт в условия на всеобща дигитализация, планирана до 2030 год. (Digitalization) и съответната цялостна дигитална трансформация на обществото, на всичко и навсякъде в него – *Digital Transformation to the Point of Technological Singularity*, прогнозирана до 2045 год.

@ както и генетично дизайнерско редактиране на човека, за да се отнеме човешкото в самия човек.

Нека бъдем оптимисти, че този **глобалистки проект ще загуби своята тоталност**, ще бъде възпряна сегашната му инерция, ще се изправят **мощни контра-реалности**, които биха го обезсилили и практически прекратили. Става дума за прекратяване поне като световен и универсален – ако си го искат някъде, то нека му се радват там, а не и ние тук.

14.25 минути

В момента в Европа няма лидери?

Само Виктор Орбан бих казал, че е истински политически и национален лидер, при това вече 14 години, вкл. през всичките години на бежанската истерия, на натиск за джендър революция и на войната. Сега избрах един много интересен човек и в Словения, **Робърт Фицо**

(30 септември 2023) – да го видим на практика какво ще направи и дали ще оцелее в този западен европейски хаос. Ако видим, че удържи на разумните си позиции спрямо войната в Украйна, след 1-2-3 години, и не разреши Западът наказателно да го смачка, то бихме могли да кажем, че това е вторият лидер.

Имахме големи надежди, когато Джорджа Мелони спечели в Италия (премиер от 22 октомври 2022), но тя не е последователна в реализма си, оказа се много вързана, дори и нея показаха сякаш под нарко-опиянение. Така не би могла да се изкачи до нивото на истински лидер на толкова важната европейска страна Италия.

За друг истински лидер сещате ли се сега в Европа? Аз не се сещам за друг в Европа, а в България – сега категорично няма такъв лидер:

@ **Бойко Борисов** вече не е такъв, след лятото на 2020 той вече е смачкан политик, който сега просто лично оцелява, продавайки България, близките и партията си;

@ **Делян Пеевски** не е такъв, и не може да бъде при неговия „мулташки“ генезис като бизнесмен-политик, след всеобщата омраза от него след 2013-2014 – сегашната принуда да го обичаме просто няма как сработи;

@ **Ахмед Доган** не е такъв лидер, прави ми впечатление, че той бе така скрит, че се чудехме дали е жив и в каква здравна форма е – вече няколко години него го крият някъде уж в полите на Витоша, както навремето са криели Леонид Брежнев, а други са управлявали от негово име. Добре, че при изгонването на Карадайъ, отново ни го показаха сред живи хора, че да видим, че изглежда в добра личностна кондиция;

@ **Румен Радев** не успя да стане български политически и национален лидер – прекалено често го хващаме, че едно говори, докато върши обратното, на съвестта му тежат „шарлатаните“, които той доведе в политиката, качи ги на власт, спечели им изборите чрез машините, вече втори път ги търпи като правителство;

@ За **Кирил Петков** и неговата група на „шарлатаните“ просто не можем да говорим в логиката на национално лидерство, ще ни се счупи езикът;

@ **Слави Трифонов** не е лидер, той се остава периферен политически играч – избяга от отговорност и реална власт като отказа да прави правителство, после избирателите го наказаха и смачкаха рейтинга му, после пак влезе в парламента, но само с половината си хора. Сега чрез Тошко говори опозиционно и ярко, но само толкова, безпомощен е за значимо политическо действие.

В съседна Гърция след серия от избори вече имат силно правителство (Юни 2023), доста силна власт на **Кириакос Мицотакис**, но поне по няколко фундаментални линии ми се струва, че те не провеждат политика в интерес на гръцкия народ и за суверенитет на гръцката държава. Формално това е лидерство, реално е уязвимо управление. В Европа той по същество не е лидер, а послушен изпълнител на нео-либералния глобализъм, подобен на Джъстин Трюдо от Канада.

Така като изброяваме, не можем да пропуснем истинския и много силен лидер **Реджеп Ердоган** в Турция. Но Турция дали е Европа? Нека приемем, че те са Европа, но само с една четвърт от културата и политиката си. Те също като Русия са хибридно общество, с вътрешни **разнопосочни цивилизационни вектори** – това сега е тяхно предимство и Ердоган ловко жонглира с тази разнородност на обществото и културата им, но в същото време това е и тяхна субстанциална уязвимост. При всички случаи Ердоган не е европейски лидер, той е лидер на едно съседно и често пъти противостоящо общество, държавна сила и цивилизационна алтернатива.

Обобщено, сега в **Европа се усеща КОЛОСАЛНА ЛИПСА НА ЛИДЕРСТВО**, както на просветено и **разумно** лидерство, така и на **морално отговорно** пред народа си лидерство. Особено показателни са големите структуро-определящи държави, каквато е Германия – там с **Олаф Шолц** те са вече 3-та година в абсолютна катастрофа.

Шолц е федерален канцлер от 8 декември 2021. Той води катастрофална агресивна политика срещу Русия като примерен слуга на Вашингтон. Той успя да срине могъщата Германия в стопанска рецесия и ускорена деиндустриализация, малтретира собствения си народ чрез шокиращи енергийни и зелени политики, вероятно скоро ще изведе търпеливия си народ с гняв на улицата. Той е абсолютна катастрофа германска, а след това и европейска.

Там, в Германия, вече виждаме разбунване на духовете, натрупва се гневна народна енергия, много имена от **интелигенция се обединяват** и излизат с ярки изяви откъм страната на опозицията и разумността.

16.16 минути

Мои германски колеги пишат извънредно **отрезвяващи и интересни книги**.

Скоро се занимавах с един доклад, свързан с глобалния проект за „**ВСЕОБЩА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ**“ и смачване на човешкото у човека, и мога да оценя смелостта и ценността на **колективната книга „Великото зануляване. Светът на 2023 год.“** Книгата е написана през 2021, издадена у нас през 2022, посветена е на „Демократична съпротива“ срещу надигащата се световна диктатура. Това е развенчаване на технократската утопия на Клаус Шваб, за което вече споменахме.

Става дума за 19 германци – журналисти, психолози и лекари, социолози и философи, адвокати, АТ-специалисти, анализатори от световни организации, историци и публицисти, които са написали една много сериозна контра-книга. **Развенчаваща илюзиите и залъгалките на дигиталния и диктаторски глобалистки проект**, чийто основен западен и световен говорител е Клаус Шваб, ще го чуем отново в Давос през Януари 2024 год.

Написали са възражението си от всякаква гледна точка аргументирано, с всякаква фактология, но най-вече със здрав разум. Става дума за колеги-германци – **събрали са се, колективно са написали книгата, застават като общност и гражданска мрежа** зад нея и посланията ѝ. Между другото такова нещо в България засега няма – по-точно в дясното и неолибералното и при обслужване на глобалисткия проект го има, но в опозиционните среди все още го няма. Ето, например, да седнем, аз и още 5-6-7 човека, да напишем подобна вразумяваща книга. Всеки от нас работи и мисли алтернативно, но засега всеки работи самостоятелно и откъснато от другите, разбирате ли?

Оцеляваме самостоятелно, противопоставяме се поединично, привличаме вниманието на обществеността всеки според силите си. Но все още не можем да намерим формулата да се свържем – за да напишем и разпространяваме книгата, да направим свой демократичен клуб на съпротива, да се подредим в една продуктивна интелектуалната мрежа, която след това да излезе на мисловното и политическото равнище като говорител на здравословна алтернатива.

Ще можем ли да прескочим този етап?

Аз съм оптимист. Имате първа фаза – да ги има **смелите хора** и разумни колеги, има ги, активни са. Втората фаза е по някакъв начин да се **експериментира мрежа или клуб** за демократична съпротива като германската. Третата фаза е да намерят устойчиви **формули да се свържат**, за да станат обществен факт на влияние.

Когато ние сме индивиди, не сме обществен факт на влияние. Когато сме група, когато сме клуб или мрежа, тогава бихме могли да се превърнем в обществен факт на влияние и нашата дума да се чува, когато политиците правят поредни идиотизми.

Говорим за смели и активни български интелектуалци, за хора с виждане и визия, за хора с ярко перо и завладяващо слово. Говорим за колеги и българи с голям интелектуален и мисловен, информационен и професионален потенциал, със съответен методологически и духовен заряд, с дейностен капацитет и усещане за човешка и обществена мисия.

18.40 минути

Това нещо в крадливата секта го нямат. Имат много пари и власт, но нямат духовен и интелектуален потенциал да направят каквото и да е било. Защо от другата страна толкова се бавим тогава?

Ами защото се оказва, че в реалното общество това трудно се прави... Може би трябва някакъв **специален човек**, който да навърже другите около себе си, разбирате ли? В България сме много хора с качества и лична изява, но го няма онзи специалният човек, който **харизматично да въздейства** на своите колеги, да потисне техния индивидуализъм и себелюбие, и ... да започнат да се свързват в нещо колективно и действащо. Очевидно, го няма този човек у нас.

Може ли една аналогия да направя?

БЪЛГАРСКАТА СОЦИОЛОГИЯ е била европейска и световна социология от 60-те до началото на 90-те години. Знаете ли защо е станало? Защото е имало един човек, който се нарича **Живко Ошавков**, който е бил революционен по дух и воля. Роден е в македонските краища. Човек с революционен дух, свободолюбив и с достойнство.

Учил е в Сорбоната през 30-те години. Видял е голямата западна култура, научил е френски, създал си е връзки, но не е останал там – на някакво 15-то равнище френски интелектуалец. Върнал си се е в България с една голяма **научна мисия**. Преборил се е у нас да бъде **призната социологията, да се обособи извън тогавашната философия**, да ѝ извоюва статут като самостоятелна **фундаментална наука**.

Тогавашно той лично се е преборил с цялата политическа номенклатура в БКП, както и сред догматичните среди в науката – тогава много силни научни и партийни фигури от философските среди активно са му пречели, злословили са по негов адрес, спирали са от печат неговата голяма книга. Но Ошавков е успял да се пребори – като един истински Давид, който надмогва Голиат. Сам срещу могъщи авторитети и структури, но въоръжен с истината в науката, с **мисията си да даде живот на модерната социология** в България.

Говорим за 60-те години, времето на догматичен сталинизъм в България?

Говорим за 1954-56 години, когато Ошавков е направил личната си борба, за да му издадат книгата. Тогавашно, като са видели какво става, около него са се вдъхновили още 5-6 интелектуално мощни колеги, с дух и дръзновение за една истинска и модерна социология в България. Станала е групата, започнали са колективно да работят, заразявали са други около себе си, започнали са да създават и сплотяват мрежа от ентузиастаи.

Като практически резултат, през 60-те години българската социология от някаква мижавана наука в недоразвита селска провинциална страна (така са гледали на нас) изведнъж ставаме световна наука, **признават ни на европейско и световно равнище**. Защо, как?

Защото само за едно десетилетие групата и мрежата около Живко Ошавков са направили две абсолютно фантастично изследвания – първо, през 1962-1963 на **религиозността на населението** у нас, на Запад няма такова мащабно и **методологически подготвено** емпирично изследване, с **оригинални методики за регистрация и обработка** на данните; после второ,

огромно изследване с **комплексна методика**, при това върху **системен теоретичен модел**, създаден около 1965 от същата тази ентузиазизирана група български учени, става дума за изследване на цялостната структура на обществото – „Градът и селото“ от 1968 год.

И, слушайте внимателно, Западът дотолкова се впечатлява и колегиално признава **българските постижения** в уж тяхната наука социология, че вземат решение (на конгрес в Евиян, Франция, 1966) и през 1970 г. във Варна се провежда най-мощният и представителен за световната социология Седми конгрес на Международната социологическа асоциация. Участват над 3 000 социолози от целия свят, над 1 500 от тях са видни имена от западната социология, докладите са издадени на български и френски език.

Как са успели да преодолеят тогавашната „Желязна завеса“, как са успели Живко Ошавков и десетина човека около него (това е групата за която ви говоря, която в момента ни липсва, за да въздейства и прави пробиви в политиката)? Как са съумели да убедят западниците, при цялото им високомерие, интелектуално и западняшко високомерие към нас, а и политическа враждебност, да ги убедят, че тук творим една социология на тяхно равнище, а правим и неща, които при тях, в техните уж богати страни, практически не е било възможно да се случат? И двете емпирични изследвания са с огромни извадки, работени са от големи екипи на терен, 3 месеца тече набирането на данните. Още, важно е, че анализите от тези изследвания веднага се поемат от структурите на властта, за да се оптимизират социалната и трудовата, селищната и регионалната политики.

Особено впечатляващо е, че тогава българската социология е демонстрирала пълноценно **развитие и постижения и на ТРИТЕ ЕТАЖА** на зрялата наука – използван е собствен **теоретичен модел за системата** на обществото, той е концептуално ядро на **методологията и програмата** на емпиричните изследвания. При събирането на информацията се използват нови приносни **методи за регистрация**, а после и за **комбинаторна обработка**, за да се направи достоверен и съдържателен анализ на данните. Вече казах за **огромните планирани и реализирани извадки** при двете изследвания, за какъвто мащаб западните колеги биха могли само да си мечтаят. Българските социолози тогава, разгръщайки потенциала си само за 10 години, демонстрират пред света компетентността и творческия си заряд и на трите равнища на науката – теория и методология, методика и операционализиране, емпирична информация и анализ.

Разбирате ли? Само за едно десетилетие... Било е наистина впечатляващо. Дължим **уважение към тогавашните си западни колеги** (напр. Мишел Басан и десетки имена на видни социолози в МСА), които тогава са проявили истинска **научна добросъвестност** в оценката си на нашите постижения, отхвърлили са идеологическите догми и политическите инерции. Аз тогава бях 9-ти клас, участвах на Конгреса като доброволец в организацията. Помня невероятната **делова и приятелска атмосфера**. Както се казва „чиста наука“, това стана тогава във Варна.

Ето, такова чудо стана тогава в България. И то бе чудо не само по линия на самата наука, но и по линия на политиката. БОК, Българския организационен комитет за Конгреса бе подкрепен от Партията и Властта, въпреки продължаващите мръсни номерца от догматични колеги, въпреки страхът, че западниците ще дойдат тук, за да ни правят грозни скандали, въпреки задачата за нула време да бъде построен Дворец на спорта и културата във Варна, който и досега там е горда и средищна сграда. Както казах, на конгреса всичко мина мирно и тихо, приятелски и колегиално, а това само по себе си бе чудо в онзи разделен и враждебен свят.

И как стана това чудо? Стана под **лидерската харизма на Живко Ошавков**, на Стоян Михайлов и още 10-на видни имена на тогава вече утвърдени български социолози. Работеха сплотено, мислеха с мисия, отдаваха енергията си с благородство, постигаха неща, за които

самите те тогава не са смеели да си мечтаят. Просто, силният дух и смелата мисъл се определяват, материализират се в съответни дела и практически постижения.

Сега какъв ни е проблемът? Проблемът ни е, че **няма всеотдаен и харизматичен лидер** като тогавашния Живко Ошавков, не виждаме човек с неговата енергия и способност да ентузиазира другите и да ги **заразява с високи цели**. Примерно, на мен ми се иска да бъда такъв, поне 3 пъти съм бил в позиция да се опитам да го направя, но ... явно нещо не ми достига. Да се надяваме, че ще се появи този човек, отново такъв човек в България и за благо на България.

Това значи лидер. Не е лидер да си шеф на Института по социология. Това не е лидер, а само временен ръководител. Изхажяваме думата, говорим „*лидер* на партията еди-коя-си“, но по-често това не е никакъв лидер, а само някакъв ситуативен ръководител. Разбирате ли?

Аз ви говоря за нуждата от лидер. Лидерът винаги е **изненадващо странна личност**, особена личност, която може и съумява да заразява хората около себе си, мотивира ги, вдъхновява ги за високи цели, за благородни постижения, за прекрочване на видими граници на възможното. Успява на практика заедно с тях да се качат на върха на планината, за да сътворят нещо високо, светло и стойностно...

22.10 минути

Определихте, че ни е нужно време...

Не ни е нужно. Ние живеем във времето. Времето ще си свърши работата...

22.20 минути

Сега да поговорим за ДЕМОГРАФСКАТА КРИЗА – у нас и в Европа.

Имаше едно изследване от 2012, извършено от американците. Данните показват, че още през 2012 новородените бебета от малцинства в страната вече е 50%.

Това означава ли подмяна в обществото? Ние ли сме най-бързо изчезващият народ в света?

Говорите за етно-демографската структура на обществото...

БЕЛЕЖКА: тази тема е отделена във ВТОРА част на това интервю.

Можете да видите клипа и текста към него в: www.mirchev.bg

22.37 минути

Между другото **устойчивостта и жизнеността на ДПС** като партия и политически феномен в България вече 34 години се дължи на не малко неща. Но основно се дължи на факта, че те **стоят върху здрава гражданска основа** – стабилно брачно семейство, авторитетност на мъжа, съхранени доминиращи майчини функции на жената, раждане на 2-3 деца в едно нормално социализирано семейство в България, съхранени родови традиции и патриархални отношения, родителска грижа за децата, уважение от децата към родителите и родата.

ДПС са „*мъжка партия*“, **съхраняват мъжкото начало** не само в политиката, но и в сферата на семейството и родата. Това в свят на „*обратните, с меки китки*“ политици е конкурентно предимство с нарастваща сила, това през 2023 се усеща осезаемо. Такъв е и Бойко Борисов с неговата партия ГЕРБ – като огледало и алтернативност на ПП-тата и ДБ-тата. Такъв беше Ахмед Доган и това е важна част от старателно поддържания негов личностен образ на харизматичен, неустоим и неуморим мъж.

По принцип, аз никога не съм бил радетел на **самоцелната еманципация**, нито на безконтролния истеричен феминизъм, нито на жената, която живее и се бори с живота повече като мъж. Дилемите на еманципацията от последните десетилетия показаха на практика, че **еманципираната съвременна жена е по-пълноценна в съхранено семейство**, при добро партньорство с мъжа и бащата, при изпълнена майчина роля и радост. Дори мога да кажа, че еманципираната днешна жена по-добре живее, когато е **уважавана сред едни модернизирани и гъвкави, но по същество останали патриархални отношения** в междуполовите и родителските отношения в брака и семейството.

Най-близо до този социален и между-полов модел днес в България са **именно турците** в България – говоря преди всичко за образованата, градската и модернизирана част от тяхното малцинство. От това могат да се поучат огромна част от българските цигани, които архаично си остават на прага на така нар. „*Първи демографски преход*“, а и не малка част от българите-православни, който доста се изкълчиха отвъд нормалните граници на така нар. „*Втори демографски преход*“. По това преди 15 години написах голяма и подробна книга – „*Социална динамика и цивилизационно разслояване*“, София, 2009.

Между другото, мисля че само в съхранена семейна среда, при модернизираните същностни патриархални ценности и норми, в такава традиционна жизнена среда **жената би могла да се чувства относително стабилна** – за да си върши женската работа в семейството и в обществото, не само да се развива като личност, професионалист и политик, но и да не изпуска онази сигурност и близка подкрепа, която за жената е особено важна.

Да се върнем към ДПС като феномен. Много се говори за **лидерския фактор** в ДПС – за великия венцехвален и прехвален Ахмед Доган. Говори се за външни сили, чиито **чужд инженерен проект** е ДПС и Ахмед Доган – първо от Москва, после и от Турция, а сега и откъм Запада. Говори се за **финансовата и корпоративната** им мощ, на която никой видите ли не бил могъл да устои.

Всичко това донякъде е вярно. То наистина обяснява устойчивостта и жизнеността на ДПС вече 34 години – въпреки съществени промени във външните вектори спрямо България, както и въпреки резки промени във вътрешната ситуация. ДПС все оцеляват, все усилват ресурсите и влиянието си, разширяват регионалната си география, проникват и овладяват системно-определящи национални структури във всички власти и във всички институции и сфери на държавата ни.

В това отношение ДПС са **политически феномен вече 4-то десетилетие**, няма друга такава партийна формация, няма друга такава лидерска формация, няма друга такава биография на властта след 1990 год. Но като социолог със **системно мислене не съм склонен да надценявам нито лидерския фактор, нито външните подкрепи, нито силата на парите** им. Фундаментът е именно гражданската основа, там е силата на ДПС като формация – на пръв поглед на някого могат да изглеждат по-изостанали, но всъщност са по-истински и по-силни житейски.

Без този граждански фундамент другите фактори за успех и дълъг живот на ДПС щяха бързичко да **отслабнат и да се изхабят** – както стана при СДС-та и сините, както стана при чудото Цар и НДСВ, както най-бавно, но все пак стана и при БСП, както по същество стана и с ГЕРБ на Борисов, които продължават да са жизнени и властови, но това от 2021 насам вече е повече по инерция и поради липса на реален по-силен от тях противник в политиката и властта.

Партията зависи от своята гражданска основа и **черпи гражданската си устойчивост** от нея, ако я има. От друга страна, тук нека ясно да кажем, че горното не означава правене на апология на ДПС.

Много съм писал и говорил, от 21 години, че Доган и ДПС **спекулират и злоупотребяват** със своята гражданска основа, правят го вече 4-то десетилетие. В този смисъл те са в риск да загубят фундамента си, особено сега, когато гласят за лидер не-турчина и не-мюсюлманина Делян Пеевски. Не зная дали си дават сметка колко подхлъзващо е това и че милиардите и корпоративната мощ на Пеевски не биха могли да компенсират факта, че той е чуждо тяло в тази „*етническа, мюсюлманска и граждански провинциална партия*“.

Мисля, че Ахмед Доган ги разбира и мисли тези неща, но имам усещане, че той вече няма сили да води хорото и го изпуска да се обръща в губеща посока. Допуска вече други, много по-груби политически ръце от неговите, да използват турския електорат на ДПС като „*разменна монета*“.

Вече казах, че според мен ДПС са особен хибриден модел на партия и властова организация. Ето, тук отново по същество говоря за тяхната хибридность.

23.05 минути

ДПС дали сами не си променят основата, защото в последно време, дали заради Магнитски от САЩ или нещо друго, те са най-отявлени евроатлантически либерали?

Временно е това про-западно и ултра-либерално залитане. Заради застрашените пари и бизнеси на Делян Пеевски и други техни структури от този сорт. Сега става дума за елементарно оцеляване на Пеевски и на ДПС като бизнес.

Говори се за влизане в конфликт на ДПС с Реджеп Ердоган, със същността на етническият турски вот у нас, а от изселниците в самата Турция?

Те не са в никакъв дълбок и безвъзвратен конфликт. Ще ви върна години назад, мисля 2010 г., когато самия Ахмед Доган говореше много груби думи срещу Ердоган като „*източен диктатор*“, който бил нямал „*нищо общо със съвременна, цивилизована и либерална Европа*“. После конфликтът се разрасна при отцепването на Касим Дал в друга турска партия (2012). После стана съвсем сериозен и заплашителен конфликт при отцепването на Лютви Местан в следваща турска партия (ДОСТ, 2017). След което бързичко си възстановиха и подобриха отношенията – обявиха го в началото на 2020 год. Ердоган и Турция като държава, специалните им служби и религиозни ресурси подкрепят ДПС от самото им създаване.

Така вървят нещата – ту са против, ту са заедно, както е изгодно за момента. Доган и ДПС от време на време правят демонстративни ходове на самостоятелност спрямо Турция, но кръвната връзка е силна. Дотолкова е силна, че отношенията се възстановяват – действайки в „*ускорената вътрешна пулсация на политическото време*“ (17 ноември 2015). По принцип, ДПС на Доган така инженерно са замислени – като хибриден и медиаторен политически проект за България още от 1984-85, и после от 1989-90, и после от 2001 г., и сега при новото им открито „*стратегическо партньорство*“ с ГЕРБ и Борисов.

24.10 минути

Сега ДПС звучат като ЛИБЕРАЛНИ СОРОСОИДИ, скроени по матрица. Това как се връзва с патриархалната им основа, за която вече говорихте?

Според мен, става дума за **текущите няколко години**, от годината на „*голямото зануляване*“ чрез Ковид-19 истерията и локдауна (от Март 2020) досега и вероятно още 2-3 години, докато се подреди нов световен ред след сегашните войни.

Сега те трябва да си спасят парите и нагабеното за 3 десетилетия, а и себе си **лично да спасяват**. Визирам 2-3 човека от върха на **корпоративната олигархична** структура на ДПС. Те са притиснати до стената и панически се опитват да се изплъзнат и да оцелеят, за да не ги

арестуват или да не ги убият. Затова те сега са готови на всякакви продажни решения – вземат ги срещу държавата и народа ни, срещу историята и бъдещето ни, заедно със „стратегическия партньор“ ГЕРБ-Борисов, а и играейки по свирката на разпасаната команда на западните любимци Кирил и Асен, Денков и Лорер.

След този период очаквам ДПС да се **върнат към предишната си балансираща формула** – балансираща: @ между Турция и Европа; @ между Москва и Запада; @ между консерватизма и традиционно-патриархална култура с глобалистко ултра-либерално и джендър-екстремисткото; @ между имперския неоосманизъм и българския национален републиканизъм.

От тази гл.т. ДПС са извънредно интересен, засега продължаващ **добре да функционира хибриден** партиен и властови, корпоративен и граждански модел. Това го правят 34 години под лидерството и **здравата ръка на Ахмед Доган** – засега друг човек не виждам, който може да изпълни тази хибридна функция, да играе дългосрочно такава наистина сложна игра. Скептик съм, че любимото „мултигрупско“ хранениче Делян Пеевски има личностен потенциал за такова партийно функциониране и за такава диалектически усложнена игра. Проблемът на **Делян е, че той е изкуствен човек, изкуствен милиардер, изкуствен партиен лидер** – това не вярвам да има дълго време шанс за успех.

Доган е обратен личностен казус – избрали са го от естествена гражданска среда, мотивиран е сред различни изкушаващи житейски варианти, подготвян е сред бъркотия от неясни проекти, пратили са го мърцина в затвора, после е отвоювал ДПС от нейни първоначални лидери, после се е преборвал за все по-големи парчета от държавната баница в конкуренция с не по-малко знаещи и можещи съперници, а в международен план много пъти е бил на ръба да направи съдбоносни и фатални грешни стъпки.

Вижте, **Доган е естествен човек**, извоювал си правото да е лидер, той е с биография на истински победител, а не получател на милиардерски подаяния от мама, от олигархични структури, от прокурорско-съдебни меценати. Доган е естествен лидер, докато **Делян е изкуствено посаден за лидер**. Личностната разлика е колосална, биографията на личния успех е принципно различна, капацитетът за справяне с надвиснала гилотина е видимо разнокалибрен.

Доган иска да управлява обществото като общество, междуременно да си го приватизира, но то да си остане в битието на реално и жизнено общество. Докато **Делян е алчно и продажно същество**, при това приучено да мисли в огромните крадливи мащаби на народа като цяло, на държавата като цяло, на обществото като цяло, на природата и земята ни като цяло – просто като крупна стока за продан. Според каубойския разбойнически принцип „*ще те застрелям, но ... нищо лично не влагам, нужно ми е за сделката*“. ДПС за Доган е „лична съдба“, докато за Делян ДПС е поредна игра на алчен котарак с объркана мишчица.

25.12 минути

Така че, относно сегашното залитане на ДПС сякаш едностранно към западното и към екстремистки неолибералното, това ми изглежда, че е просто **ситуативен и временен ход за оцеляване**. Ще отминат сегашните войни, ще се обърне глобалното времето към балансираност и тогава ДПС отново ще си се върнат обратно към характерните за тях баланси в политиката, във властовите им действия, в идеологическите им послания.

От 2020 насам, от една страна, Бойко Борисов оцелява, затова се подложи за западниците, изпусна характерната и за него балансираност – просто човекът си спасява кожата, десетките откраднати милиарди, а и близките си, към които е прехвърлил огромни активи и богатства. От друга страна, Делян Пеевски вероятно също физически оцелява и затова ДПС, за

да го съхрани, се подложи на сегашното си участие във властта, с което и те натрупват огромни негативи и чернилка, която после няма да могат лесничко да отмят.

Ще мине сегашният военен период и ДПС отново ще се върнат там където им е мястото, към техния си модел в политиката и властта, чрез който 3 десетилетия приватизираха ползите и печалбите, а прехвърляха бедите и загубите към държавата и общините, а и към предишния си „стратегически партньор“ БСП. Поне това е моята прогноза и очакване.

Да не забравяме, че на 17 декември 2015, не е чак толкова назад във времето, Ахмед Доган шокира амбициозния тогава Лютви Местан и ДПС-арската върхушка с тезите си за **кризата на ЕС** – „аз дълбоко се съмнявам дали ще има **изобщо ЕС**“; „досега Европа не е показала, че има **мотивация** да превърне ЕС в единен общ **субект с гео-политически мащаб**“; наред със съмнения в светлото **бъдеще на НАТО**; наред с твърдението, че е необратимо **утвърждаването на Русия** (на Путин) в новия **много-полюсен** глобален свят.

Еее, как ви се струва? Казано е ясно, като гръм от ясно небе, пред актива на ДПС, преди новата 2016 година. Тогава **Местан дори припада** от изненада и страх, че му отрязват крилата, а след това вероятно и главата, защото бе тръгнал да излиза от баланса и да слугува откровено на нео-османска Анкара. После, когато загуби с неговата отцепническа партия ДОСТ парламентарните избори (не успя да прескочи 4-процентния праг), панически побягна и се скри в Турската легация в София, от страх за живота си. А пък Анкара наказва своя посланик в София заради изборния провал – толкова много изляти пари, толкова директна намеса, такова лично участие на посланика в предизборни митинги, и накрая ... изборна загуба. Отпратиха го някъде надалеч като посланик в Южна Америка – дипломатическа форма за наказание и махане в периферията.

Преди месеци подобно предателство и слугинска демонстрация направи и **Мустафа Карадайъ**, който своеволно отиде да се среща с опонента на кандидата за президент Ердоган (оспорваните избори бяха на 14 май 2023). Този път Анкара и Ердоган директно наказаха предателя, вече в ситуация на добри отношения с ДПС тук. И ... Мустафа бе изгонен от председателското място на ДПС, а Доган изплува от сянката и възхити журналистките, че излиза за да спасява ДПС като своя лична съдба.

Срещата на Мустафа с опонента на Ердоган бе ключова простъпка. Имаше и други причини ДПС да го изгони от лидерския пост, но това преля чашата. Просто човекът си е бил повярвал, че бил станал истински политик и може да се еманципира от Доган политически.

Реалността е, че Мустафа изглеждаше като видимо простоват провинциален човечец, първо го научиха да говори прилично на български, поле му създадоха илюзия, че е сериозен лидер на ДПС, и накрая той парвенюшки си е повярвал, че лично бил способен да мисли сериозно в мащабната политика. Очевидно, става дума за мисловно и културно нисък човек. Неговите го вдигнаха изкуствено, научиха го да говори прилично и му създадоха видимост на политик, но той се опита да играе своя игра на свръх-високо за него равнище, и ... 2 шамара, и го запратиха обратно в провинцията, където си му е мястото.

26.10 минути

Нека обобщим, професоре. Какви процеси определят нашето битие? И как да дадем онази СТРУЯ НАДЕЖДА, за да не влизаме в КАПАНА НА ОБЕЗВЕРЯВАНЕ?

Аз съм последният човек, който обезверява. Вижте, много добре се справяме ние българите в момента, в днешната ужасна ситуация в Света и в Европа.

Били сме **най-бедната държава**. Не е вярно това. Затова сега е големият напън за 100-200 концесии в последния момент да ги раздадат на американски фирми – след 34 години огромно и безжалостно разграбване ние продължаваме да имаме изключителни богатства. Забравяме ли за плодородната си земеделска земя – май сега окончателно вдигат забраната

от изкупуването ѝ от чужденци, издържахме срещу това мнооого дълго време, но сега прес-тъпниците в Правителството довършват злокобната си задача...

Въпросът е, че се **правим на бедни и тези богатства в момента сме ги подарили** на разни крадци и спекуланти – те да забогатяват, за нас някакви трохички. Така е и със земеделската земя и горите, така е и с минералните ни води, така е и с пристанищата ни, така е и със златните ни находища, така е и с новите концесии за други находища на природни изкопаеми.

Можем ли да си върнем всичко това? Разбира се, че можем и ще го направим. Макар да минем през международни трибунали, през някакви съдебни процедури, наказателни процедури от Европейския съюз, съответни големи глоби. Ще минем през това и ще си върнем голямото природно и национално богатство.

Освен това непрекъснато се занимавам в Университета, а чувам и от други контакти, с **будни и предприемчиви млади българи**. Изненадвам се какво количество млади хора, въпреки ужасните обществени условия и мафиотско-държавния рекет, се борят и преборват, правят фирми и успяват, фалират и пак се захващат с нещо друго. Просто **не могат да ги прекършат** като поколение.

Между другото, тук сега става една **здравословна смяна на ПОКОЛЕНИЯТА**. Това е истинското свободно вече поколение, което в момента е на около 30 години. Виждам ги как се борят и преборват и с каква необремененост идеологическа, нито партийна, с каква психическа устойчивост правят най-различни бизнеси, намират интересни форми, групират се в печеливши партньорства. Съумяват при всичките трудности – правят нещо, фалират, правят друго. Става дума за истинско предприемачество със смел и необременен дух. И успяват, толкова ме радват, като ги виждам успяващи – колкото и да е трудно, колкото и да е мафиотско, колкото и държавата да била лоша, колкото партиите да ги рекетират. Успяват и не се предават, и са много, и стават все повече...

Гледам какво се случва в моето село – **млад земеделец**, колко модерно си е подхванал работата и бизнеса, как непрекъснато се разгръща, обединил е около себе си ято от други млади хора, гъвкаво се включва в политиката за да не му пречат на бизнеса.

Сега имам един **студент**, двама са дори, които работят странни неща – разказват ми, споделят и виждам качеството на поколението им. Жена ми разказва за неин **студент**, който е направил една оригинална и ефективна фирма през 2020 година, заради Ковид-19 локдауна, после един брутален търговец му я е откраднал, след което са направили втора фирма, трета фирма и ... продължават с наистина впечатляващо самочувствие.

Ето, това е сега българското младо поколение, проявяват **страхотна жизненост**, включително в икономиката и бизнеса. И това са хора, които не се дават – не се предават, защото не хленчат, не се вайкат, не искат подаяния, защото някой лошо им бил пресякъл пътя.

Те приемат реалностите, справят се с реалностите, намират модуса и си правят фирмите, създават си богатството, натрупват си лично самочувствие. И през цялото време се **преживяват като успяващи българи**. Не са продажници, не искат да емигрират, не търчат някъде през девет планини в десета чужбинска, за да се спасяват поединично. Искат да успеят тук и успяват да го правят на практика.

Тука го правят като българи и не искат да ходят в Канада. Не искат да ходят да слугуват в Гърция. Не искат да ходят строителни работници в Испания. Тук искат...

Друг пример, който ме радва:

Пред моя блок имаше една **огромна поляна**, стоя 25 години заобиколена от блокове. 25 години **живях като на село**, тихо и спокойно, зелено и с мнооого въздух. Сега и там строят, едни доста големи блокове. Ще се изправят на 6 метра пред балкона ми.

Гледам ги бригада от 15 души. Това са работници, които не псуват. Това са работници, които не говорят на висок тон. Началникът им не повишава тон. Гледат си инженерните чертежи и правят нещата. Това са работници, които не мързелуват, работят без припраност, но с удивителна скорост етажите растат.

Да не са чужденци?

Не, българи са, българи от България. Работят като швейцарски часовник, виждам с висока производителност и с високо качество.

Гледам ги какъв перфектен механизъм са. Как онези големи камиони пристигат в нужния момент, според така нар. „*мрежови графици*“, както навремето съм учил по теория на управлението по пример от Япония. Пристигат, точно когато им трябва съответно желязо, съответни греди и подпори, съответни тръби и дъски. Камионите пристигат, тихо разтоварват, всичко е подредено, има бели етикетчета на всяка сортирана група, за да се знае за къде е. Няма никакви складове, няма мотане. Когато са готови за бетон, пристигат камионите да наливат бетон. Виждам една невероятна фирма българска. Разбирате ли?

Какво ще хленчим тук, че всичко било лошо и некачествено у нас. Какво ще гледаме само негативните неща у нас. Гледам ги как перфектно работят. Не е в Германия, а в София. Не е в Испания, а е в София. И на какво високо равнище на компетентност – от общите работници до майсторите, до супервайъра-бригадир. Ходят с едни големи чаршафи, гледат инженерите какво са нарисували и правят там съответните железа, арматура, греди. Супервайзерът седи нонстоп до тях, рядко се намесва, носи една тетрадчица, излизат за почивка по команда, връщат се заедно, никакво размотаване. Втори супервайзър също се появява. От време на време идват две-три момчета, интелигентни с едни джипове, работят като в лаборатория с тези апаратчета, дето премерват милиметрите, за да е всичко право и точно. Сега, през зимата не са загубили нито ден, независимо от времето, от дъжда и снега, всичко се съобразява и се прави гъвкаво.

Е, какво ни е злото в България? Дайте да виждаме такива неща. Дайте да се радваме на тези неща. Дайте да си прашаеме децата в такива фирми за работа и кариера, а не в крадливи, престъпни, мафиотски фирми. Ето, от тук ми идва оптимизмът, предпочитам това да виждам в днешна България, а не да се вторачвам само в другите грозни и изродени картини. **Търся баланса между тях и то с идея за жизненост на обществото**, за справяне на младите поколения и не малка част от възрастните, търся **оптимистичен реализъм**, а не за мизантропско смачкване на душата и погледа.

30.56 минути

Много ви благодаря, професоре. ЗАРАЗИТЕЛЕН ОПТИМИЗЪМ и съм сигурен, че и зрителите са го почувствали и усетили. Той, разбира се, не е без основание...

Говоря ви за примери, които непрекъснато идват при мен. Не са изключения. Напротив, стават все повече и повече. Гражданското общество в България съзрява, за да се излекува...

Значи трябва да се разделим с илюзията, налагана от монополистите, че НЯМА АЛТЕРНАТИВА...

Ние като български народ и като българска държавност сме **оцелявали в какви ли не ситуации**. Нямамо било да оцелеем, щели сме за изчезнем като народ, за нищо не ни била ставала държавата, изгубили сме си били народността дух!

И сега ще се изправим, и скоро ще **тръгнем към поредното си БЪЛГАРСКО ЧУДИ** в развитието и модернизацията си. Убеден съм в това.

Това ще се отпуши, когато чуждите колониални сили ни отвържат – това е моята теза, писал съм я вече. Те ще бъдат **принудени да ни отвържат**, в момента ни душат от всякъде и всячески. С това се занимават посолствата, корпорациите, банките и специалните служби на 3-4, а всъщност на поне 6-7 уж „велики“ държави.

Сега те са силните, утре няма да е така. Когато малко ни поохлабят примката, защото те всички сега са в някакви техни тежки кризи и са затънали в техни фатални събития, тогава тук ще започне и после очаквам дори да избухне следващото българско чудо. Следващото българско чудо, каквото в историята, поне в последните 2 века, ние сме го правили няколко пъти и то в далеч по-тежки ситуации. Имаме такава генетична жизненост ние българите.

Много ви благодаря за този разговор, професоре. Благодаря, освен за оптимизма, но и за всички отговори, които ни дадохте. Според мен, те са алтернатива на това, което пропагандата нарича „бедност“ на българския народ и „безнадеждност“ в нашата държава.

Не, просто тези думи ги забравете.

Ще се **измъкнем от насила натрапената ни бедност**, вече 34 години външни сили чрез вътрешни продажни изпълнители грабят българския народ и изкуствено го направиха беден, вандалстват с нашите богатства и разграбват ресурсите ни, но ще се измъкнем от това. Ще надмогнем злокобната прогноза на разни умници, че умираме като народ и култура, че обществото ни било „не станало“, че сме били „без-субектни“, че държавата ни била „без-възвратно“ колонизирана и превзета от чужди и враждебни на нас сили.

Всичко това е вярно, но само донякъде, само за известно време, само в някакви измерения. Наред с него е вярно и горното, за което говорихме. **Нека не се вторачваме психарски в грозните и изродените неща**, нека покрай тях виждаме красивите и духовните неща, смелите и оздравителните неща, светлите и благословените неща.

Говорете за хубавите неща. Аз предпочитам да говоря за оптимистичния реализъм, за позитивната истина в нашия живот днес и утре.

Благодаря Ви отново за този разговор. Разделяме се с проф. Михаил Мирчев, разговорът бе безкрайно интересен и ценен.

Край на интервюто –

ПЪРВА част: Оптимистичен реализъм и истина

ДОПЪЛНЕНИЕ!

СЛОВО на АХМЕД ДОГАН, което тогава разтърси ДПС,
припадна Лютви Местан,
а от 2020 постави Доган в деликатна ситуация

На 17 срещу 18 декември 2015 в така нар. „Сарай“ в квартал „Бояна“ Ахмед Доган е събрал видни ДПС-ари и приятели. На вечеря преди коледните и новогодишни празници. Реч държи председателят на ДПС Лютви Местан. Ахмед Доган грубо го прекъсва и започва да говори. Лютви Местан, когато чува „*декларацията за сваления руски самолет в Турция е грешка*“ се свлича припаднал на стола си.

Анализатори в следващите дни и седмици определят словото на Ахмед Доган, че било имало историческа значимост.

ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВА И СВОБОДИ
Пресцентър, София 1301, бул. Ал. Стамболийски 45-А,
presscenter@dps.bg ; www.dps.bg

Уважаеми дами и господа!

*По традиция всяка година политическият елит на ДПС се събира, за да направи **равносметка на изминалата година и да проспектира следващата година.***

*Най-характерното за този цикъл на политическото време е **ускореният му темпоритъм и дълбинния му рефлекс върху всички сфери на живота.***

*Основни причини за **ускорената вътрешна пулсация на времето, според мен, е тенденцията за прерастване на глобалната финансова криза в световна политическа криза, която поставя под въпрос стабилността на световния политически ред.***

За първи път съм притеснен, въпреки че по природа съм оптимист.

*Тревожно е, че Европейският съюз и страните членки, **първо, не знаят какво да правят, и второ, ако правят нещо, го правят съвсем формално, и трето – ако решат „да се освободят“ от евроидеята и евростратегията за интеграция, те не знаят как да го направят и какво следва след това.***

*ЕС в момента **няма дълбока мотивация за развитие.** Дори, мисля, че няма мотивация и за **запазването си.***

*Всичко се прави инерциално. ЕС няма необходимия за развитието си инвестиционен ресурс. Не са добре нещата и на равнище **властови капацитет**, за да се направи следваща крачка. Кое то означава формално съществуване, формално инвестиране във **формална супер-общност.***

*Създадена е **политическа илюзия** за ЕС, която ще бъде, дай Боже, ако не първият, то поне **вторият субект** в планетарен мащаб. Но това не става. И в близките 10 години това няма да се случи (2016-2026).*

*Бюджетът на ЕС за интеграция е около 120-130 млрд., а военният бюджет на САЩ е 600-650 млрд. ... Т.е. съучастници сме в **политическа игра с неясни правила и аморфни приоритети.** Аз вече дълбоко се съмнявам, поне в някои отношения, не цялостно, разбира се, **дали ще има изобщо Европейски съюз.***

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

Слово на почетния председател на ДПС д-р Ахмед Доган пред елита на ДПС на тържеството по случай настъпването на Новата година

Уважаеми дами и господа!

По традиция всяка година политическият елит на ДПС се събира, за да направи равносметка на изминалата година и да проспектира следващата година.

Най-характерното за този цикъл на политическото време е ускореният му темпоритъм и дълбинния му рефлекс върху всички сфери на живота.

Основни причини за ускорената вътрешна пулсация на времето, според мен, е тенденцията за прерастване на глобалната финансова криза в световна политическа криза, която поставя под въпрос стабилността на световния политически ред.

За първи път съм притеснен..., въпреки че по природа съм оптимист... Тревожно е, че Европейският съюз и страните членки първо не знаят какво да

Досега Европа не е показала, че има дълбока **вътрешна мотивация** да превърне ЕС в **единен общ субект с геополитически мащаб**. Например, има различни конфликти по света, по отношение на които европейската позиция се свежда до самооправдание, защото ЕС е **джудже във военно-политическо отношение**...

Но, уважаеми колеги, кризата, която започна преди 6-7 години (2008-2009) се задълбочава и то много сериозно, придобивайки много странни форми, вече извън сферата на финансите и икономиката. Според мен, **кризата мимикрира** и се развива към политическа криза в **планетарен мащаб**. Защото тя поражда, задава и продуцира условия, които поставят под съмнение **политическия ред в света**.

Еднополюсният модел на света не може да остане в този си вид с категоричната доминация на САЩ. Китай се развива много сериозно и агресивно. И, разбира се, Русия. И това се случва на фона на пасивната политика на ЕС...

Утвърждаването на Русия е необратим процес, който искам да наблюдавате. Русия ще направи всичко възможно тази линия да продължи и, ако е необходимо, дори силово. От тази гледна точка бихме **задали въпроса за НАТО** – адекватна система за отбрана ли е? Аз само ви съветвам – не приемайте нещата инерциално, като блуждаещи политически клишета в нашия динамичен свят.

С други думи, световният ред с един геополитически полюс е на път да се преобразува много сериозно. Вероятно **ще бъде многополюсен**. Но в този контекст ЕС е в състояние „заспи“ и се чуди какво да прави и **къде да се закачи**.

Симптоматиката за политическа криза, започва с **криза на толерантността**. Кризата на толерантността създава условия за събуждане на различни национализми.

Ако някой от ЕС говори реално за **приоритет на свободата, толерантността, отговорността и дори на сигурността и стабилността** – значи не познава реалността. **Няма такова нещо**. Не виждам следващите 10 години да има условия за романтична политика.

Защото големите, дълбоките пластове на геополитиката се разместват, главно от гледна точка на полюсите и ние не трябва да си затваряме очите за необходимата реформа на нашата партия – като очакване, като адекватно структуриране, и като адекватно действие. **Светът не върви на добре**. Това за мен е факт, а не предположение. В този контекст, гаранция за нашата сигурност е целостта и стабилността на България.

В региона, освен Русия, Турция иска да намери новото си място в световния ред и това може да породви много сложни взаимоотношения и кризи в региона на Балканите и Европа. Изобщо **новото препозициониране** в целия регион е толкова сложен и подмолен процес, че на този етап трудно могат да бъдат предвидими последиците. Само едно камъче може да обърне каруцата на стабилността в международен мащаб. Това е моето усещане. И когато говорим за **политическо време**, за национално политическо време, ние трябва да си сверим часовниците с това общо геополитическо време, ако не изцяло, поне с европейското политическо време.

За съжаление това европейско политическо време, поне на този етап, сериозно изостава. **Европейският съюз не е на ясно със себе си като идентичност**, какво иска всъщност. ЕС все още няма идентичност, това е само проект на идентичност. И именно заради това ние се намираме в такава ситуация на разкратчен строеж.

Затова, от гледна точка на тази **ускорена пулсация на политическото време** партията трябва да се реформира с ясен просpekt на развитие. А един модел за развитие

във всички случаи трябва да включва **рисковите параметри за развитие на Колективното тяло**. За голямо съжаление аз **не виждам приоритетно мислене** за Колективното тяло. И това е най-важният въпрос, който ние като че ли не поставяме, а го подменяме с текущи проблеми на политиката.

Понятието за „**Колективното тяло**“ ползваме само като метафора. Но Колективното тяло има особена система на усещане, възприятия, оценка, очакване...

В етнологията има един интересен термин – **морфичен резонанс**, който отчита именно **вътрешната пулсация на общността**.

Ето, аз просто ви усещам, убеден съм – вие също ме усещате, дори без да говорим. Морфичният резонанс означава **без да говориш да предаваш телепатична информация на подсъзнателно ниво**. Мога да твърдя, че имам отворен портал за тази информация, затова не се е**вам.

Не може едно колективно тяло, или цялото, да не си дава сметка за това, каква колективна пулсация произвежда и излъчва. Пулсацията на колективното тяло е феномен. Ако не се култивира, някой ще го овладее. Колективното тяло има вътрешен живот, който включва съзнаването и несъзнаването от гледна точка на оцеляването.

Да, кризата дава възможност, но кризата и отнема възможности. Би трябвало да сме доволни, че българският политически елит се научи да управлява кризисните ситуации, но този факт не трябва да ни приспива.

Моето желание е с политиката да се занимават хора, които разбират от политика. Аз харесвам музиката, обаче не съм компетентен да я оценявам. Хора, които са без понятие за политика, да правят политика – с това не съм съгласен. Не всеки може да прави политика. Не всеки човек може да прави музика. В никакъв случай не мога да **пея като Галена**, тя е талант. Но тя не може да прави това, което аз правя, примерно. Така е устроен светът...

Колеги, всеки да прави това, което разбира, а не това, което му е внушено да прави или му е наложено да прави. В това сложно време нещата така може да се объркат, че да си създадем проблеми за години напред. **ДПС не може да се създаде отново**. ДПС трябва да се поднови, но **не може да се подмени**. Дори с подкрепата на съседни държави...

Искам много сериозно да погледнем на този въпрос. Ние не се намираме в някакъв рутинен период на развитие, ние се намираме в криза, която не осъзнаваме като мащаб и дълбочина. И можем да бъдем жертва, като пушечно месо, на тази криза. Само си представете **потенциалния конфликт между Русия и Турция**.

За мен беше гаф тази декларация, г-н **Лютви Местан**. Пентагонът няма позиция, НАТО няма позиция. Освен това българинът е много чувствителен на тази тема. Тревожността му има **силата на исторически архетип**.

Ами ако пламне пожар какво правим?! **Какво правим, ако пламне пожар, господа...** Ние сме в **периметъра на потенциални военни действия**... Или мислите, че това не е възможно?! Аз не искам България да се **превърне в жертва**, не желая нашият електорат да бъде **разменна монета за каквото и да е**. Не искам!

Всякакви други идеи поставят под съмнение сигурността на живота, политическият смисъл на ДПС. Ако това не го осъзнаваме, значи не сме в час. Едно наше непремерено действие може да породи такива после-действия, за които после да се чудим – ама така е било, ама някой не ни е разбрал, не ни е доразбрал и така нататък...

Затова с известна тъга искам да ви кажа, че **времето е много сложно**. Защото **вибрира негативно в различните си пластове**.

Пожелавам ви да потърсите основите в себе си, от гледна точка на най-важното за нас, **стабилността и сигурността на региона**. Всяка концепция, всяка идея, всяка стратегия, която поставя **нашата сигурност под въпрос – не трябва да се поощрява**.

Уточнявам – всички страни са заинтересовани от етносите, които са в съседните страни. Балканите са мозайка от етнорелигиозни малцинства, господа. Много пъти сме говорили за това. При една такава ситуация всеки се стреми да потърси **пета или шеста колона**. Ако искате да играете тази игра – това е **политическо бедствие**. Аз не искам да бъда нито пета, нито шеста колона. Моята философия е в България и в региона да има **сигурност, и то независимо от външните обстоятелства**. Много е важно!

Но затова трябва да се прави **политика на баланси** във всеки конкретен момент и всеки конкретен политически акт да е свързан с този контекст. Защото тези **генерации тревожност реалности изкривяват и ускоряват** политическото време. И политическият разум основателно се изкушава да организира и конструира света, в който живеем, по същата матрица.

Не трябва да си въобразяваме, че това, което правим като политика в парламента няма връзка и със световна политика, европейска политика, регионална политика и т.н. Информационната епоха фундаментално се отрази в самото битие на политиката. В политиката вече **всичко е във всичко**, така да се каже онлайн.

Няма изолирани действия. Всичко е във всичко. Дори когато правим нещо несъзнателно ние подпомагаме или захранваме процеси, които са извън нас, но рефлексират непосредствено и върху нашето съзнание, нашата държава, нашия свят...

Накрая ви призовавам да направим обща молитва за новата 2016 година:

„Господи, не ми давай повече, отколкото мога да понеса.“

Ахмед Доган

17 декември 2015